

Asia: VN/14432/2025

Valtioneuvoston asetus turkiseläinten hyvinvoinnista

Kohta 1

1 § Soveltamisala

-

Kohta 2

2 § Määritelmät

-

Kohta 3

3 § Turkiseläimen käsittely ja hoito

-

Kohta 4

4 § Turkiseläinten ryhmäkasvatus ja sosiaaliset suhteet

-

Kohta 5

5 § Eläimen tuotantokykyyn vaikuttaminen

-

Kohta 6

6 § Ruokinta ja juotto

-

Kohta 7

7 § Eläimen hyvinvoinnin ja pitopaikan tarkastaminen

-

Kohta 8

8 § Eläinjalostus

-

Kohta 9

9 § Turkistilan yleiset vaatimukset

-

Kohta 10

10 § Turkistilan aitaaminen ja karkuun päässeiden eläinten pyydystäminen

-

Kohta 11

11 § Eläinsuojan olosuhteet

-

Kohta 12

12 § Pitopaikan yleiset vaatimukset

-

Kohta 13

13 § Pitopaikan varusteet ja virikkeet

-

Kohta 14

14 § Voimaantulo

-

Kohta 15

15 § Siirtymäsäännökset

-

Kohta 16

Liite 1 Minkki, hilleri ja soopeli

-

Kohta 17

Liite 2 Kettu

-

Kohta 18

Liite 3 Supikoira

-

Voitte jättää lausuntonne myös tähän

Lausunto

Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi turkiseläinten hyvinvoinnista

Valtioneuvoston asetusta turkiseläinten hyvinvoinnista ei tule saattaa voimaan, vaan asetuksen käsittely tulee keskeyttää ja aloittaa turkistarhauksen kansallisen kiellon valmistelu.

Näyttö turkistarhauksen aiheuttamista vakavista hyvinvointiongelmista tarhatuille eläimille on kattavaa. Tämän ja turkistarhaukseen liittyvien muiden eettisten ja ekologisten ongelmien sekä muun muassa alan aiheuttaman vakavan pandemiariskin tähden lukuisat maat ovat jo päätyneet kieltämään tarhauksen kokonaan tai rajoittaneet sitä huomattavasti. Tämän kesän aikana valmistui Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen, EFSA:n, raportti, jonka mukaan turkkinsa takia kasvatettavien eläinten pitäminen nykyisen kaltaisissa verkkopohjaisissa häkeissä aiheuttaa eläimille vakavia hyvinvointiongelmia eikä eläinten kasvattaminen tällaisissa olosuhteissa ole suositeltavaa. Olosuhteiden olennainen muokkaaminen tekisi puolestaan tarhauksesta taloudellisesti mahdotonta. Suomessa muun muassa Terveiden ja hyvinvoinnin laitos on lausunut nykymuotoisen turkistarhauksen muodostavan pandemiauhan vuoksi liian suuren riskin ihmisten hengelle ja terveydelle.

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi turkiseläinten hyvinvoinnista on valmisteltu valitettavan heikosti. Muistiossa eläinten hyvinvointiin liittyvien ongelmien käsittely on puutteellista ja muistiossa toisaalta esitellään häkkiratkaisuja sellaisista maista, joissa tarhaus on jo kielletty – mainitsematta sitä, että kyseisissä maissa ei tarhasta saa enää harjoittaa lainkaan (Hollanti ja minkkien kiipeilyhäkit).

Asetusluonnos onkin sekä tieteellisesti että eettisesti ajastaan jäljessä ja huolimattomasti laadittu. Asetus ei myöskään vastaa eläinsuojelulain (laki eläinten hyvinvoinnista) tarkoitusta tai sen kirjainta. Eläinsuojelulain (laki eläinten hyvinvoinnista 693/2023) ”tarkoituksena on edistää eläinten hyvinvointia ja suojella eläimiä parhaalla mahdollisella tavalla niiden hyvinvoinnille aiheutuvalta haitalta”. Turkistarhauksen ei voi millään tavoin nähdä vastaavan tätä lain tarkoitusta, vaan siinä – kuten EFSA:n tuore raportti osoittaa – aiheutetaan niin kutsuttujen turkiseläinten hyvinvoinnille vakavaa haittaa ja kyseiset eläimet alistetaan kipua, tuskaa ja kärsimystä tuottavalle elämälle olosuhteissa, joissa ne eivät voi toteuttaa edes kaikkein keskeisimpiä lajityypillisiä käyttäytymistarpeitaan.

Asetuksen valmistelu on näin ollen keskeytettävä ja ryhdyttävä laatimaan kansallista lainsäädäntöä turkistarhauksen kieltämiseksi lyhyellä, enintään kahden vuoden siirtymäajalla.

Tuomivaara Salla
Oikeutta eläimille -tukiyhdistys ry